

Наша СЛОВА

Газета выходзіць з сакавіка 1990 года

№ 23 (1226) 10 ЧЭРВЕНЯ 2015 г.

Маладзечна - 2015

XV Нацыянальны фестываль беларускай песні і паэзіі прайшоў у Маладзечне з 5 па 7 чэрвеня.

Паводле міністра культуры Барыса Святлова, па сваёй значнасці гэты фестываль можна параўнаць са "Славянскім базарам у Віцебску", аднак музычны форум у Маладзечне накіраваны менавіта ў бок нацыянальнай культуры.

Самым цікавым міністр лічыць конкурс маладых талентаў, бо гэта музычная, культурная будучыня краіны.

А перамогу ў конкурсе маладых выканаўцаў і Гранпры атрымала 23-гадовая Таццяна Валахановіч з Менскай

вобласці.

Таццяна Валахановіч закончыла Менскі дзяржаўны каледж мастацтваў, паступіла ў Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў (завочное аддзяленне). Цяпер працуе ў Дзяржынскім раёне кіраўніком эстраднай студыі "Галасы". Дарэчы, дагэтуль

дзяўчына перамагала толькі на раённых конкурсах.

Акрамя лідара журы вызначыла пяцёрку найлепшых з двух дзясяткаў намінантаў. Званне лаўрэата і ўладальніка першай прэміі далася Мікіту Касцюкевічу з Менска. Другое месца ў пары конкурсантаў з Берасцейскай вобласці - Андрэя Цямчыка і Лізаветы Войтуль. Трэцяе месца падзялілі Яўген Захарка з Гарадзеншчыны і мянчук Дзмітры Нікіцін.

Адметнасцю фестывалю быў небылы нізкі ўзровень валодання беларускай мовай. Трасянка вядоўцаў, няздольнасць маладых выканаўцаў звязаць тры словы па-беларуску. Відэа, аднымі песнямі мову не ўратуеш.

Наш кар.

Палітычная сесія Кангрэсу за незалежнасць Беларусі

Палітычная сесія Кангрэсу за незалежнасць Беларусі адбылася 7 чэрвеня ў офісе Партыі БНФ.

Прадстаўніцтва на гэты раз было значна шырэйшае, чым на мінулай, эканамічнай, сесіі. Былі прадстаўнікі Рады кангрэсу, але і сябры Аб'яднанай дэмакратычнай партыі, Ліберальна-дэмакратычнай партыі, Уладзімір Някляеў, які прэзентаваў свой новы рух.

Эксперты - палітолагі Андрэй Фёдары і Сяргей Нікалюк распавялі прыступам пра стан краіны з пункту гледжання знешняй палітыкі і пра ўнутраны стан грамадства. У прынцыпе, яны пацвярджалі тое, што даўно вядомае: пакуль што галоўная пагроза незалежнасці сыходзіць з Расіі. А Бе-

ларусі ў сённяшнім становішчы, трэба рыхтавацца да горшага. Напрыклад, калі ў краіне пачнуцца нейкія палітычныя пераўтварэнні, зменіцца ўлада і пачнецца "шлях на Запад, да Еўропы", то, па меркаванні Фёдарова, падзеі ў нас будуць развівацца горш, чым ва Украіне. Проста таму, што сінявокая - гэта апошні ваенны фарпост Масквы на заходнім кірунку. У нас багата расійскіх ваенных базаў, якія Расія проста так не аддасць.

У многіх выступах пра-

гучала тэза, што галоўная пагроза незалежнасці - знутры краіны, праз эканамічную залежнасць і кантроль над свядомасцю грамадзян. І такі кантроль, як вынікае з сацапытанняў, з таго, што беларусы "на ўра" ўспрымаюць "крымнаш", ужо ўсталяваны.

Былі абмеркаваны заявы Кангрэсу па выбарах і зменах у выбарчай сістэме. Канчатковыя тэксты зацвердзіць Рада кангрэсу, пасля чаго яны будуць апублікаваны.

Наш кар.

120 гадоў з дня нараджэння Ігната Дварчаніна

Ігнат Сымонавіч ДВАРЧАНІН (8 чэрвеня 1895, в. Погіры, Слоніўскі павет, Гарадзенская вобласць - 8 снежня 1937) - дзеяч беларускага нацыянальнага руху, паэт, літаратуразнавец.

У 1912-15 г. працаваў народным настаўнікам у в. Хмяльніца (Слоніўскі павет). У траўні 1915 мабілізаваны. Пасля заканчэння ў 1916 школы прапаршчыкаў у г. Араніенбаўм служыў у запасным палку ў Маскве. З восені 1916 на Заходнім фронце, падпаручнік.

3 чэрвеня 1917 - у Менску, 3.6.1917 уступіў у БСГ, удзельнічаў у 3-м з'ездзе (кастрычнік 1917), у падрыхтоўцы Усебеларускага з'езду (1917), рабоце Цэнтральнай Беларускай вайсковай Рады.

У канцы снежня 1917 выехаў да бацькі ў Новачаркаск, звольніўся з вайсковай службы і атрымаў статус бежанца. У сакавіку 1918 па запрашэнні А. Чарвякова пераехаў у Маскву, дзе быў прызначаны сакратаром культурна-асветнага аддзела Беларускага нацыянальнага камісарыяту. На нарадзе настаўнікаў школ Беларусі (21-23.7.1918) выступаў з дакладам, дзе падкрэсліваў важнасць вывучэння беларускай мовы, літаратуры, гісторыі для абуджэння нацыяна-

льнай свядомасці і чалавечай годнасці беларускага народа. Са жніўня 1918 на радзіме, адкрыў пачатковую беларускую школу ў в. Пецюкі (Дзятлаўская вол. Наваградскага пав.), вёў культурна-асветную работу. У 1919 паступіў на настаўніцкія курсы ў Вільні, але быў арыштаваны польскімі ўладамі і адпраўлены ў беластоцкі канцлагер, адкуль у снежні ўцёк. У ліпені 1920 з прыходам Чырвонай Арміі прыбыў у Менск. Са жніўня 1920 да ліпеня 1921 у Вільні. У 1921 здаў экстрэнам экзамены за курс Віленскай беларускай гімназіі. У верасні 1921 таварыствам "Бацькаўшчына" дэлегаваны ў Прагу на Беларуска-польскую канферэнцыю. Скончыў гістарычна-філалагічны факультэт Пражскага ўніверсітэта (1925) са ступенню доктара філасофіі.

3 1926 г. у Вільні ўступіў у Беларуска-сялянска-работніцкую Грамаду (БСРГ). У 1928 ад Наваградскай выбарчай акругі абраны ў польскі сойм, удзельнік беларускага рабоча-сялянскага пасольскага клуба "Змаганне", які фактычна працягваў дзейнасць Грамады. У 1930 арыштаваны польскімі ўладамі і асуджаны на 8 гадоў

турмы. Вызвалены 15.9.1932 у выніку абмену палітзняволенымі паміж СССР і Польшчай і пераехаў у БССР.

3 лістапада 1932 працаваў у АН БССР у камісіі па вывучэнні Заходняй Беларусі, в.а. дырэктара Інстытута мовазнаўства.

16 жніўня 1933 года арыштаваны НКУС па справе "Беларускага нацыянальнага цэнтру". Пастановай судовай калегіі ад 9.1.1934 прыгавораны да вышэйшай меры пакарання, якую замянілі на 10 гадоў пазбаўлення волі. Паводле выраку "тройкі" ад 25.11.1937 прыгавораны да расстрэлу. Рэабілітаваны да двух прыгавораў у 1956 годзе ваенным трыбуналам БВА.

Вікіпедыя.

110 гадоў з дня нараджэння Мікалая Гурскага

Мікалай Іванавіч ГУРСКІ нарадзіўся 4 чэрвеня 1905 г. ў в. Свінка (Лугавая) Капыльскага раёна Менскай вобласці. У 1937 г. скончыў Менскі педінстытут. Кандыдат

філалагічных навук (1950), прафесар (1962). Працаваў школьным настаўнікам, інспектарам аддзелаў народнай асветы на Меншчыне, выкладаў у БДУ і на рабфаку педінстытута. З 1944 г. працаваў у Менскім педінстытуце (дэкан гістарычна-філалагічнага, літаратурнага факультэтаў, прарэктар па навуковай рабоце, загадчык кафедры рускай мовы, потым гісторыі рускай мовы). Памёр 5 ліпеня 1972 г.

М.І. Гурскі да-следаваў пытанні беларускага, рускага і славянскага мовазнаўства. Апублікаваў шэраг артыкулаў і падручнік для філалагічных факультэтаў ВДУ "Параўнальная грама-

тыка рускай і беларускай моў" (1962; 2 выд. 1972). Ён аўтар вучэбных праграм для педінстытутаў па курсах сучаснай беларускай мовы і параўнальнай граматыкі рускай і беларускай моў, суаўтар шэрагу падручнікаў і вучэбных дапаможнікаў для сярэдніх і вышэйшых навучальных устаноў: "Беларуская мова" (ч. 1-2, 1955-58) для педвучылішчаў і педагагічных інстытутаў; "Беларуская мова" (ч. 1-2, 1961-62) для факультэтаў падрыхтоўкі настаўнікаў пачатковых школ; "Русский язык" (ч. 1-2, 1962-65) для факультэтаў педагагікі і метадыкі пачатковага навучання педагагічных інстытутаў; "Русский язык" (1965) падручнік для 5-га і 6-га класаў школ з беларускай мовай навучання.

І.К. Германовіч.

ISSN 2073-7033

